

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/108/2024
Identifikačné číslo spisu:	6121391907
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6121391907.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanej W. B., narodenej L., trvale bytom Q., prechodne bytom P., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Malcho, s. r. o., so sídlom Stankovany 549, IČO: 55 962 165, o zaplatenie 4.086,57 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-7Csp/85/2021, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. marca 2024 sp. zn. 22CoCsp/14/2023, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Trnave z 27. marca 2024 sp. zn. 22CoCsp/14/2023 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred súdom prvej inštancie

1. Okresný súd Piešťany (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 2. marca 2023 č. k. 7Csp/85/2021-201

- zastavil konanie v časti o zaplatenie 301,60 eur (výrok I.),
- žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3.784,97 eur, úrok vo výške 2.064,68 eur spolu s úrokom z omeškania 967,88 eur a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.784,97 eur od 23. júla 2021 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.) a
- žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 % (výrok III.).

II.

Konanie pred odvolacím súdom

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 27. marca 2024 č. k. 22CoCsp/14/2023-275 výrokom I. odmietol odvolanie žalovanej (podané elektronicky dňa 17. marca 2023) a výrokom II. žalobcovi priznal nárok voči žalovanej na náhradu trov odvolacieho konania v

celom rozsahu.

3. Odvolací súd konštatoval, že v súdnom spise je založené poverenie z 1. februára 2021 (č. l. 75 spisu), udelené v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), (ďalej len „zákon č. 305/2013 Z. z.“), ktorým JUDr. Peter Váchan, advokát s. r. o., so sídlom v Žiline, Pavla Mudroňa 1191/5, IČO: 47 445 092 (ďalej len „JUDr. Peter Váchan“) ako zastúpený udelil JUDr. Márii Kostolnej, advokátke v Žiline, Pavla Mudroňa 1191/5 (ďalej len „JUDr. Mária Kostolná“) ako oprávnenej osobe poverenie (ďalej len „poverenie“), aby v jeho mene v celom rozsahu práv a povinností prijímala, podávala a autorizovala všetky podania v jeho elektronickej schránke bez obmedzenia, najmä jej udelil oprávnenie čítať záznamy na úložisku a vykonávať zápisy záznamov do úložiska. Predmetné poverenie nadobudlo platnosť a účinnosť dňom zriadenia prístupu do elektronickej schránky zastúpeného a bolo udelené na dobu neurčitú, až do jeho odvolania zo strany zastúpeného.

4. Odvolací súd sa stotožnil so závermi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrenými v uznesení z 27. októbra 2022 sp. zn. 4Ndc/10/2022 o tom, že zmyslom a účelom autorizácie elektronickej uskutočneného podania vo veci samej je záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania. Autorizácia podania vo veci samej, uskutočneného v elektronickej podobe, nahrádza podpis konajúcej osoby a slúži na identifikáciu osoby, ktorá predmetné podanie vo veci samej spísala a podpísala. Za osobu, ktorá podanie vo veci samej spísala a podpísala treba považovať tú osobu, ktorej v zmysle overenia patrí kvalifikovaný elektronickej podpis (ďalej aj ako „KEP“), alebo kvalifikovaná elektronickej pečať. Pri posúdení (ne)splnenia zákonnej podmienky vyžadujúcej podpis ako jednej zo všeobecných náležitostí podania CSP - v prípade elektronickej podoby podania vo veci samej - je rozhodujúce, ktorej osobe patrí KEP použitý na autorizáciu podania vo veci samej (odvolania) (viď sp. zn. 1Obdo/22/2020 a 4Cdo/69/2020). V posudzovanej veci bola podľa odvolacieho súdu touto osobou nepochybne JUDr. Mária Kostolná. Z výsledku informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe ďalej vyplynulo, že odvolanie (podanie vo veci samej) autorizovala JUDr. Mária Kostolná ako fyzická osoba, a to z dôvodu, že v rámci kontroly platnosti podpisu je identifikovaná rodným číslom. Odvolací súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. apríla 2022 č. k. II. ÚS 189/2022 a vyjadril názor, že nielenže odvolanie žalovanej nebolo spísané advokátom JUDr. Petrom Váchanom, ktorého si žalovaná zvolila na zastupovanie v konaní na základe plnej moci z 26. júla 2021 (č. l. 78 spisu), ale predmetné poverenie advokátky nebolo ani substitučným splnomocnením advokáta advokátom v zmysle § 89 ods. 3 CSP a § 16 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) z dôvodu, že neobsahuje zastúpenie v tejto konkrétnej veci.

5. Vzhľadom na to, že žalovaná ani v priebehu odvolacieho konania nepredložila substitučné plnomocnenstvo splnomocňujúce advokátku JUDr. Máriu Kostolnú na jej substitučné zastupovanie v predmetnom konaní, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovanej bolo podané (podpísané) neoprávnenou osobou, preto ho podľa § 386 písm. b) CSP odmietol.

6. Záverom odvolací súd uviedol, že sa nestotožnil s názorom vyjadreným v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. januára 2023 sp. zn. III. ÚS 269/2022, keď v obdobnom prípade vytýkal všeobecným súdom neodôvodenú a formálnu právnu úvahu pri výklade procesných predpisov, argumentujúc, že splnomocnenie udelené advokátskej koncipientke elektronickej prostredníctvom funkcie portálu slovensko.sk na účely vstupu a disponovania s elektronickej schránkou advokátky pokrýva aj úkon podpísania správy kvalifikovaným elektronickej podpisom, podpísania podania vo veci samej a úkon ich odoslania súdu. Podľa odvolacieho súdu udelenie oprávnenia na disponovanie s elektronickej schránkou, teda udelenie splnomocnenia a udelenie poverenia nie sú obsahovo totožné pojmy, keď udelením dispozičného oprávnenia k elektronickej schránke (§ 13 ods. 6 zákon č. 305/2013 Z. z.) nevzniká zastúpenie na konanie v mene majiteľa elektronickej schránky. Teda ak v tomto prípade § 16 ods. 2 zákona o advokácii umožňuje advokátovi udeliť poverenie len na vykonanie jednotlivých úkonov je vylúčené, aby zriadením dispozičného oprávnenia k elektronickej schránke advokátka súčasne udelila poverenie advokátskej koncipientke, pretože v procese zriadenia dispozičného oprávnenia k

schránke nie je možné zvoliť, k akým právnym úkonom v mene majiteľa schránky je disponent oprávnený.

7. Odvolací súd preto zdôraznil, že odvolanie žalovanej nebolo spísané advokátom JUDr. Petrom Vachanom, ktorého si zvolila na zastupovanie v konaní a súčasne z obsahu spisu nevyplynulo, že JUDr. Peter Vachan substitučne splnomocnil na zastupovanie žalovanej advokátku JUDr. Máriu Kostolnú, ktorá odvolanie autorizovala, keď substitučné splnomocnenie na zastupovanie bolo podľa odvolacieho súdu rozhodujúcim pre akceptovanie autorizovania podania vo veci samej osobou odlišnou (advokátom) než tou, ktorú strana splnomocnila na zastupovanie v konaní.

III.

Dovolanie žalovanej

8. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodila z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) tvrdiac, že jej bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

9. Za nesprávny označila dovolateľka postup odvolacieho súdu, keď odmietol jej odvolanie proti rozsudku prvoinštančného súdu s tým, že podané odvolanie vyhodnotil ako podanie bez autorizácie, teda bez kvalifikovaného elektronického podpisu ňou splnomocneného právneho zástupcu JUDr. Petra Vachana, pričom poverenie advokátke JUDr. Márii Kostolnej udelené jej právnym zástupcom v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. považoval za neplatné. Odvolací súd tvrdil, že za danej situácie nemožno hovoriť o splnení podmienky napísania a podpísania odvolania JUDr. Petrom Vachanom, štatutárnym orgánom právneho zástupcu žalovanej. Žalovaná poukázala na prílišný formalizmus odvolacieho súdu pri výklade § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. a na zásadnú zmenu, ktorú priniesol nález Ústavného súdu z 12. januára 2023 sp. zn. III. ÚS 269/2022 pri posudzovaní oprávnenia podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona č. 305/2013 Z. z.

10. Dovolateľka ďalej poukázala na to, že podľa § 28 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. elektronické podanie má rovnaké účinky ako podanie v listinnej podobe, pokiaľ bolo autorizované podľa § 23 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. (§ 25 ods. 1 č. 305/2013 Z. z.). Možno teda povedať, že pokiaľ bolo elektronické podanie realizované osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona č. 305/2013 Z. z., ide o riadne realizované elektronické podanie. Oprávnenie podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona č. 305/2013 Z. z. je tak splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, príp. na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronickou schránkou. V opačnom prípade by podľa dovolateľky nemalo oprávnenie podľa § 13 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. žiadny praktický význam.

11. S poukazom na uvedené zásadné rozhodnutie Ústavného súdu SR možno podľa dovolateľky v predmetnej veci vyvodiť záver, že pokiaľ bolo odvolanie podpísané a odoslané JUDr. Máriou Kostolnou na základe poverenia od advokátskej kancelárie JUDr. Peter Vachan, advokát s. r. o., elektronické podanie bolo realizované osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona č. 305/2013 Z. z., ide o riadne realizované elektronické podanie, čo podľa dovolateľky potvrdil aj najvyšší súd v uznesení z 23. septembra 2023 sp. zn. 2Cdo/63/2023. Právny zástupca žalovanej splnomocnením JUDr. Kostolnej prejavil vôľu na to, aby vykonávala akékoľvek úkony súvisiace s jeho právne záväznou komunikáciou prostredníctvom elektronickej schránky. Splnomocnenie udelené advokátke JUDr. Márii Kostolnej elektronicke prostredníctvom funkcie portálu slovensko.sk na účely vstupu a disponovania s elektronickou schránkou advokáta pokrývalo aj úkon podpísania elektronickej správy kvalifikovaným elektronickeým podpisom, podpísania odvolania kvalifikovaným elektronickeým podpisom a úkon ich odoslania súdu. Navyše súčasťou spisu bolo i poverenie udelené JUDr. Kostolnej, ktoré ju splnomocňovalo k autorizácii elektronickeých dokumentov.

12. Súčasťou dovolania žalovanej bol návrh na odklad vykonateľnosti rozsudkov súdov nižšej inštancie. Ako dôvod hodný osobitného zreteľa označila dovolateľka bezprostrednú hrozbu exekúcie.

13. Na základe uvedených skutočností dovolateľka navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie, a aby odložil vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia do právoplatnosti rozhodnutia o jej dovolaní.

14. Z vyjadrenia žalobcu k dovolaniu vyplynulo, že uznesenie odvolacieho súdu považuje za správne a dovolanie žalovanej za nedôvodné, preto navrhol dovolanie odmietnuť, príp. zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

IV.

Konanie pred dovolacím súdom

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP), a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a dôvodné.

Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

16. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

17. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

18. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu,

ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom-ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019). V zmysle rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (pozri sp. zn. 2Cdo/195/2018, 3Cdo/34/2017, 5Cdo/65/2018, 7Cdo/101/2018, 8Cdo/7/2018) dochádza k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP postupom súdu, ktorý sa bez splnenia procesných predpokladov odmietne zaoberať meritom veci.

19. Podstata argumentácie dovolateľky vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP spočívala v namietaní nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu spojeného s posúdením splnenia obligatórnych náležitostí odvolania - jeho podpisu.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 ods. 1 a 2 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 125 ods. 1 a 2 CSP, podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovanej podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa § 161 ods. 1 a 3 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodari nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 13 ods. 4 písm. g) bod 2 zákona č. 305/2013 Z. z., v znení účinnom v čase podania odvolania, na účely prístupu do elektronickej schránky sa používajú identifikátor osoby v spojení s autentifikátorom, ktorý bol pridelený alebo vydaný majiteľovi elektronickej schránky alebo osobe oprávnenej na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou. Správca modulu elektronických schránok zabezpečuje, aby mala osoba oprávnená na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou po úspešnej autentifikácii dostupné všetky elektronické schránky, ku ktorým má takéto oprávnenie. Osobou oprávnenou na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou je okrem osôb podľa písmen a) a ž e), ak ide o elektronickú schránku právnickej osoby, osoba poverená štatutárnym orgánom právnickej osoby alebo členom štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej bola elektronická schránka zriadená, a to v rozsahu ním určenom.

Podľa § 13 ods. 6 zákona č. 305/2013 Z. z., v znení účinnom do 31. 07. 2023, udelenie oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou a zmena v oprávneniach na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou je právny úkon majiteľa elektronickej schránky, ktorým identifikuje osobu oprávnenú na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou a určí rozsah jej oprávnení na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou.

Podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2013 Z. z. orgán verejnej moci vykoná pri výkone verejnej moci autorizáciu elektronického podania alebo elektronického úradného dokumentu kvalifikovaným

elektronickým podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým pripojí kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, a to spôsobom podľa odseku 3. Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania, a) ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo a k j e podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis 1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, 2. použitím na to určenej funkcie ústredného portálu alebo špecializovaného portálu, ktorá je podmienená úspešnou autentifikáciou zodpovedajúcou najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, alebo 3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje.

Podľa § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z., ak nie je preukázaný opak, na účely elektronickej komunikácie je oprávnenie osoby konať za inú osobu alebo v mene inej osoby preukázané vždy, ak a) konajúca osoba použije na autorizáciu platný mandátny certifikát podľa osobitného predpisu, z ktorého vyplýva oprávnenie konať z a túto osobu alebo v jej mene a rozsah tohto oprávnenia, alebo b) prostriedok, ktorý konajúca osoba použije na autorizáciu, zodpovedá najmenej úrovni zabezpečenia „vysoká“ podľa osobitného predpisu a obsahuje identifikátor osoby a z referenčného údajov vyplýva oprávnenie tejto osoby konať za inú osobu alebo v jej mene.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o advokácii, advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom.

20. Z ustanovenia § 125 ods. 2 CSP je zrejmé, že pri elektronických podaniach vo veci samej je potrebné overiť autentickosť podania, lebo len také podanie môže mať procesné následky. Preto podanie v elektronickej podobe vo veci samej je potrebné autorizovať podľa § 23 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z., a to zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou. Zmyslom a účelom autorizácie elektronického podania vo veci samej je záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania. Pre zabezpečenie verifikácie osoby, ktorá podanie urobila zákon č. 305/2013 Z. z. stanovuje striktné formálne pravidlá, ktoré by však nemali prístup strán k súdu sťažovať až znemožňovať. K posudzovaniu splnenia technických náležitostí, t. j. aj k elektronickým podaniam procesných strán je potrebné pristupovať s porozumením a nemožno ich pri každom technickom nedostatku nezvratne sankcionovať. Pokiaľ je prípustné odstraňovať vady listinných podaní, a to aj pri nedostatku podpisu (II. ÚS 350/2021) alebo nedostatku plnomocenstva (sp. zn. 1Cdo/152/2010), nie je dôvodné, aby pri elektronických podaniach s nedostatočnou, ale stále zákonom predpokladanou autorizáciou to nebolo možné. Potom by mali elektronické podania nevýhodnejší a prísnejší režim, čo iste nebolo cieľom zákonodarcu.

21. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo 7. novembra 2023 sp. zn. III. ÚS 404/2023-37 uviedol, že § 125 ods. 2 CSP je potrebné vykladať tak, že slovné spojenie podľa osobitného predpisu len charakterizuje autorizáciu, ktorá pri podaní elektronického podania chýba, čo však neznamená, že následky nedostatku autorizácie dopadajú aj na situácie, ak elektronické podanie vo veci samej má autorizáciu, ktorá nie je v súlade s osobitným predpisom. Sám podávateľ si pri podaní elektronického podania vo veci samej bez akéhokoľvek vyššieho stupňa autorizácie je vedomý, že podanie v takejto podobe nemôže vyvolať procesné účinky a treba ho doplniť, inak súd naň podľa § 125 ods. 2 CSP neprihliadne. Všeobecné súdy musia v prípade posudzovania splnenia určitých formálnych podmienok vždy zohľadniť, či procesná strana naplnila účel, ktorý sleduje konkrétna procesná norma. Bezpodmienečné trvanie na splnení určitých podmienok bez zohľadnenia toho, či bol naplnený účel danej normy, môže viesť k odopretiu práva na prístup k súdu (III. ÚS 269/2022). Obmedzenia a ich výklad však nemôžu neprimeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by právo na prístup k súdu bolo vo svojej podstate spochybnené.

22. Z okolností prejednávanej veci vyplýva, že odvolanie žalovanej bolo odoslané z elektronickej schránky právneho zástupcu žalovanej, ktoré bolo elektronicky podpísané JUDr. Máriou Kostolnou ako fyzickou osobou s uvedením jej rodného čísla a adresy pobytu, ktorá skutočnosť vyplýva z výsledku informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe (v spise na č. l. 231). Súčasťou

odvolania bola príloha - Odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 2. marca 2023 sp. zn. 7Csp/85/2021. Odvolanie bolo napísané na hlavičkovom papieri JUDr. Peter Vachan, advokát s. r. o., avšak elektronicky podpísané JUDr. Petrom Vachanom nebolo, pričom nešlo o naskenovanú kópiu odvolania s jeho podpisom. Odvolací súd dospel k záveru, že podané odvolanie žalovanej bolo potrebné odmietnuť podľa § 386 písm. b) CSP, nakoľko bolo podané (podpísané) neoprávnenou osobou. Pokiaľ však odvolací súd pri posudzovaní splnenia autorizácie elektronického podpisu odvolania vychádzal z autorizácie podania inou poverenou fyzickou osobou právnickej osoby, a túto stotožňoval s osobou oprávnenou na spísanie a podpísanie odvolania, uvedeným procesným postupom porušil právo dovolateľky na spravodlivý proces. Ak advokát podá elektronické podanie s autorizáciou v presvedčení, že táto je perfektná, teda v súlade s osobitným právnym predpisom, je neprimerane prísne a príliš formalistické neprihliadať na udelené poverenie za účelom preukázania naplnenia účelu § 125 ods. 2 CSP.

23. Právnym základom úkonov právneho zástupcu dovolateľa bolo ustanovenie § 13 ods. 4 písm. g) bod 2 zákona č. 305/2013 Z. z., umožňujúce majiteľovi elektronickej schránky udeliť splnomocnenie dať sa zastupovať pri prístupe a disponovaní s elektronicou schránkou. Tieto pojmy zákon č. 305/2013 Z. z. bližšie nedefinuje, preto ich obsah treba ustáliť výkladom. Pojem prístup do elektronickej schránky možno vyložiť len tak, že oprávnená osoba môže vstúpiť do elektronickej schránky inej osoby a môže vidieť jej obsah. Široký pojem disponovanie možno vyložiť s ohľadom na to, aké dispozičné úkony v elektronickej schránke môže robiť jej majiteľ a aké úkony takto splnomocnenej osobe systém umožní vykonať. Nebyť plnomocenstva udeleného štatutárnym zástupcom právnickej osoby podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona č. 305/2013 Z. z., poverená fyzická osoba by tieto úkony technicky ani nemohla vykonať, keďže ústredný portál verejnej správy by jej to neumožnil. Právna úprava zákona č. 305/2013 Z. z. je špeciálnou úpravou vo vzťahu k Civilnému sporovému poriadku. Zákon č. 305/2013 Z. z. umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronicou schránkou. Súčasťou oprávnenia disponovať s elektronicou schránkou je aj možnosť odosielať a podpisovať správy, odosielať a podpisovať podania, ktoré sú prílohou týchto správ a tvoria spolu so správou jeden celok (§ 25 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z.). Pokiaľ bolo elektronické podanie realizované osobou, ktorá bola splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona č. 305/2013 Z. z., ide o riadne realizované elektronické podanie. Oprávnenie podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona č. 305/2013 Z. z. je tak splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronicou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, prípadne na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronicou schránkou.

24. V preskúmvanej veci nebolo sporné, že odvolanie žalovanej bolo odoslané z elektronickej schránky právneho zástupcu žalovanej a podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom JUDr. Márie Kostolnej. Zákon č. 305/2013 Z. z. umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronicou schránkou. Skutočnosť, že po technickej stránke jej bolo umožnené do elektronickej schránky advokáta JUDr. Petra Vachana vstúpiť, podpísať a odoslať správu, podpísať a odoslať podanie (odvolanie) preukazuje, že splnomocnenie skutočne aj bolo udelené. Z poverenia právneho zástupcu žalovanej (č. l. 75) udeleného JUDr. Márii Kostolnej podľa § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. vyplýva, že bolo udelené advokátke JUDr. Márii Kostolnej na podávanie a autorizovanie všetkých podaní v elektronickej schránke JUDr. Peter Vachan, advokát s. r. o., bez obmedzenia. Takéto poverenie je v súlade s § 16 ods. 1 zákona o advokácii. Advokát tak poveril iného advokáta vykonávať za neho právne úkony v elektronickej podobe.

25. V súvislosti s uvedeným dovolací súd zdôrazňuje, že pokiaľ odvolaciemu súdu v čase jeho rozhodovania nepostačovala samotná skutočnosť, že advokátka JUDr. Mária Kostolná reálne a technicky mohla tieto úkony z elektronickej schránky, ktorej majiteľom je advokát vykonať, mal si odvolací súd dodatočne vyžiadať plnomocenstvo, keďže nedostatok preukázania splnomocnenia je odstrániteľný prostredníctvom výzvy príslušného súdu (sp. zn. 1Cdo/152/2010). Súdny nemôžu nedostatky určitých procesných úkonov a nedostatok procesných podmienok nezvratne sankcionovať (II. ÚS 350/2021).

26. Dovolací súd sa tak nestotožnil so záverom odvolacieho súdu, že odvolanie bolo podané (podpísané) neoprávnenou osobou. Je zrejmé, že odvolanie bolo autorizované, i keď inou osobou ako tou, ktorá môže konať v mene žalovanej. Keďže sa v danom prípade jednalo o nedostatok v preukázaní zastúpenia žalovanej, bolo úlohou odvolacieho súdu pokúsiť sa tento nedostatok odstrániť, napr. výzvou žalovanej na preukázanie vzťahov poverenia tak, aby mohol riadne posúdiť, či bolo odvolanie podané riadne a oprávnenou osobou.

27. Nadväzujúc na uvedené dôvody, dovolací súd konštatuje, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom zaťažil konanie vadou zmätočnosti, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu procesných práv žalovanej v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

28. Na základe uvedených dôvodov dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 450 CSP. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu prejednať a rozhodnúť o podanom odvolaní žalovanej. Vysloveným právnym názorom vyplývajúcim z tohto uznesenia je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP).

29. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti uznesenia odvolacieho súdu v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020).

30. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.